

Piejūras brīvdabas muzejā top dūmnams

Piejūras brīvdabas muzejs aicina uz nozīmīgu notikumu: 6. jūlijā plkst. 13.00 tiks svinīgi atklāts dūmnams, kas papildinās muzeja zvejnieku sētas ekspozīciju ar vērtīgu kultūrvēsturisku liecību par piekrastes dzīvesveidu. Atklāšanā notiks arī zivju kūpināšana.

Dūmnams jeb lībiešu valodā *tul'koda* (“uguns māja”) ir īpaša celtnē, kas vēsturiski izmantota zivju kūpināšanai. Šis būves veidojums ir unikāls – bieži vien tās tika celtas no šķērsām pārzāgētas laivas abām pusēm, ko sastutēja teltij līdzīgā veidā. Šāda veida namiņus izmantoja arī kā tīklu būdas vai vasaras virtuves.

Muzejā jau atrodas viens oriģināls laivu slietenis, kas celts 1967. gadā Ragaciemā un kopš 1976. gada ir daļa no muzeja ekspozīcijas. Šis objekts iekļauts valsts nozīmes kultūras pieminekļu sarakstā, tāpēc netiek izmantots kūpināšanai.

Jaunā dūmnama replika top pēc Jūrmalas muzeja teritorijā esošā parauga, kas joprojām tiek izmantots, ļaus apmeklētājiem tuvāk iepazīt latviešu un lībiešu piekrastes kultūru un ikdienas prasmes. Tā ir vienkārša koka būve bez skursteņa – dūmi no zemes krāsns izplūst caur jumta spraugām. Jo augstāks namiņš, jo vēsāki dūmi – tā zivis kūpinās ilgāk un pamatīgāk.

Dūmnama būvniecība ir daļa no Piejūras brīvdabas muzeja centieniem saglabāt un popularizēt nemateriālo kultūras mantojumu – piekrastes zvejnieku dzīvesveidu, prasmes un kulinārās tradīcijas. Turklāt jaunais objekts ļaus apmeklētājiem muzeja teritorijā ne vien apskatīt dūmnama struktūru, bet arī izzināt senās zivju kūpināšanas tehnikas, tādējādi piedāvājot izglītojošu un interaktīvu pieredzi.

Replika muzejā tiks uzstādīta netālu no esošā laivu slieteņa un tīklu būdas, kas kopā veidos autentisku zvejnieka saimniecības ēku kompleksu latviešu zvejnieku sētā “Kaugeri”.

Projekts “Ventspils Piejūras brīvdabas muzeja kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana”, tiek īstenots Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) Latvijas Rīcības programmā zivsaimniecības attīstībai 2023. – 2027.gadam. Kopējais finansējums EUR 71 850, tai skaitā EJZAF EUR 64 300.